

Cauza C-151/22**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

2 martie 2022

Instanța de trimitere:

Raad van State (Țările de Jos)

Data deciziei de trimitere:

16 februarie 2022

Reclamanți:

S

A

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

Pârât:**Obiectul procedurii principale**

Apeluri formulate împotriva deciziei rechtbank Den Haag (Tribunalul din Haga, Țările de Jos) prin care acțiunea străinei S împotriva deciziei de respingere a cererii sale de azil a fost declarată întemeiată și împotriva deciziei aceleiași instanțe prin care acțiunea străinului A împotriva deciziei de respingere a cererii sale de azil a fost declarată neîntemeiată. În centrul acestor cauze se află motivul de persecuție reprezentat de opinia politică.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Interpretarea dreptului Uniunii în temeiul articolului 267 TFUE. Interpretarea motivului de persecuție reprezentat de opinia politică prevăzut la articolul 10 alineatul (1) partea introductivă și litera (e) din Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un

statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (JO 2011, L 337, p. 9; denumită în continuare „Directiva privind calificarea”).

Întrebările preliminare

1. Articolul 10 alineatul (1) partea introductivă și litera (e) din Directiva privind calificarea trebuie interpretat în sensul că motivul de persecuție reprezentat de opinia politică poate fi invocat și de solicitanți care doar afirmă că au o credință politică și/sau că exprimă această credință, fără ca ei să fi fost supuși atitudinii negative a unui agent de persecuție pe durata șederii în țara de origine și în țara gazdă, de la sosirea în aceasta din urmă?

2. În cazul unui răspuns afirmativ la întrebarea 1, prin urmare dacă o credință politică este suficientă pentru a fi considerată opinie politică, care este locul pe care trebuie să îl ocupe țaria acelei opinii, idei sau credințe politice, precum și importanța pe care străinul o acordă activităților care decurg din aceasta, în analiza și evaluarea unei cereri de azil, adică în analiza realismului temerii de persecuție pe care o susține acest solicitant?

3. În cazul unui răspuns negativ la întrebarea 1, criteriul aplicat este acela că respectiva opinie politică trebuie să fie adânc înrădăcinată și, în caz contrar, care este criteriul care trebuie instituit și cum trebuie aplicat acesta?

4. Dacă criteriul aplicat este că respectiva opinie politică trebuie să fie adânc înrădăcinată, i se poate cere unui solicitant care nu poate demonstra că are o opinie politică adânc înrădăcinată să înceteze să-și mai exprime opinia politică odată cu revenirea în țara de origine, pentru a nu stârni atitudinea negativă a unui agent de persecuție?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (JO 2011, L 337, p. 9; denumită în continuare „Directiva privind calificarea”), articolul 2, partea introductivă și litera (d), articolul 6, articolul 10 alineatul (1) partea introductivă și literele (b), (d) și (e) și alineatul (2)

Dispoziții naționale invocate

Vreemdelingenwet 2000 (Legea din anul 2000 privind străinii), articolul 29, alineatul 1

Voorschrift Vreemdelingen 2000 (Regulamentul din anul 2000 privind străinii), articolul 3.37a, partea introductivă și literele a) și b), articolul 3.37, alineatele 1 și 2

Vreemdelingencirculaire 2000 (Circulara din anul 2000 privind străinii), titlul C2, articolul 3.2

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Străina S, originară din Sudan, a sosit în Țările de Jos la 21 ianuarie 2012. Ea nu a susținut, nici în cererile sale de azil anterioare, nici în prezenta cerere, a patra, că în Sudan ar fi avut deja o opinie politică și ar fi desfășurat activități politice. De asemenea, ea nu a susținut că, încă înainte de plecarea sa din Sudan, ar fi fost supusă atitudinii negative a autorităților sudaneze și ar fi părăsit Sudanul din acest motiv. Ea și-a bazat cea de-a patra cerere de azil pe faptul că nu se poate întoarce în Sudan deoarece va fi persecutată de autoritățile de acolo din cauza opiniei politice pe care între timp o promovează în Țările de Jos, desfășurând, printre altele, activități pentru Partidul Umma, un partid politic sudanez care a coordonat revoluția sudaneză din 2019, și pentru Darfur Vereniging Nederland (Asociația Darfur din Țările de Jos) (DVN), o organizație care se dedică regiunii Darfur. În plus, ea a participat în Țările de Jos la demonstrații împotriva administrației sudaneze și se exprimă în mod critic, pe Facebook și pe Twitter, cu privire la guvernul sudanez.
- 2 Prin decizia din 30 august 2019, secretarul de stat i-a respins cererea de azil, pentru motivul că nu exista o opinie politică fundamentală. Prin hotărârea din 20 mai 2020, rechtbank (Tribunalul) a declarat întemeiată acțiunea formulată de străina S împotriva acestei decizii. În opinia rechtbank (Tribunalul), este totuși vorba despre o opinie politică. Este însă neclar, potrivit rechtbank (Tribunalul), ce anume trebuie să se înțeleagă prin opinie politică fundamentală. În orice caz, rechtbank (Tribunalul) consideră că tăria opiniei este relevantă. Secretarul de stat a formulat apel împotriva acestei hotărâri la Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Secția de contencios administrativ a Consiliului de Stat, Țările de Jos, denumită în continuare „Secția”), instanța de trimitere. Străina S a formulat apel incident, întrucât ea consideră că tăria opiniei nu este relevantă.
- 3 Străinul A, de asemenea originar din Sudan, a sosit în Țările de Jos la 20 iulie 2011. El a devenit activ din punct de vedere politic în Țările de Jos numai după respingerea primei sale cereri de azil și nu a desfășurat activități politice înainte de plecarea sa din Sudan. El nu a plecat din Sudan din cauza unei opinii politice. Străinul A și-a bazat, printre altele, cea de-a doua cerere de azil (această procedură) pe faptul că în cazul revenirii în Sudan va fi persecutat deoarece în Țările de Jos se exprimă în mod deschis și critic cu privire la situația politică din Sudan și deoarece în Țările de Jos a susținut drepturile Al-Gimir (un trib din Darfurul de Vest).

- 4 Prin decizia din 18 iunie 2020, secretarul de stat a respins cererea de azil a străinului A, întrucât nici acesta nu a demonstrat că a acționat pe baza unei opinii politice fundamentale. Prin hotărârea din 28 august 2020, rechtbank (Tribunalul) a declarat neîntemeiată acțiunea formulată de străinul A împotriva acestei decizii. Străinul A a formulat apel împotriva acestei hotărâri.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 5 În opinia străinei S, rechtbank (Tribunalul) a considerat în mod eronat că tăria opiniei politice este relevantă pentru cererea de azil. Ea susține că din Directiva privind calificarea nu reiese că o opinie politică trebuie să fie „fundamentală” pentru a beneficia de protecție.
- 6 Secretarul de stat susține că rechtbank (Tribunalul) a considerat în mod eronat că opinia politică și credința religioasă sunt, prin natura lor, motive de persecuție diferite și, prin urmare, trebuie analizate și evaluate în mod diferit. În opinia secretarului de stat, motivul de persecuție reprezentat de opinia politică trebuie analizat și evaluat în același mod precum motivul de persecuție reprezentat de credința religioasă, astfel că trebuie să se demonstreze că opinia prezentată de un străin este atât de determinantă pentru identitatea sa sau pentru integritatea sa morală, încât nu i se poate cere să renunțe la ea sau să o ascundă după revenirea în țara sa de origine.
- 7 Pe de altă parte, străina S susține că motivul de persecuție reprezentat de opinia politică nu poate fi analizat și evaluat în același mod precum motivul de persecuție reprezentat de credința religioasă. În opinia sa, definiția motivului de persecuție reprezentat de opinia politică și cea a motivului de persecuție reprezentat de credința religioasă de la articolul 10 alineatul (1) din Directiva privind calificarea sunt diferite.
- 8 În opinia străinului A, rechtbank (Tribunalul) nu a luat în considerare faptul că decizia a fost luată în mod neglijent, deoarece secretarul de stat nu a analizat și evaluat dacă el are o opinie politică fundamentală. În plus, el consideră că rechtbank (Tribunalul) nu a luat în considerare faptul că secretarul de stat nu are o linie constantă de conduită pentru evaluarea unei opinii politice afirmate, deși acest lucru este necesar pentru a evita tratamentul arbitrar în cadrul prelucrării cererilor de azil. De asemenea, el susține că din Directiva privind calificarea nu reiese că opinia politică a unui străin trebuie să fie fundamentală pentru ca acesta să beneficieze de protecție.
- 9 Pe de altă parte, secretarul de stat susține că el trebuie să evalueze, în conformitate cu Directiva privind calificarea, dacă opinia prezentată de un străin este fundamentală și este, prin urmare, atât de determinantă pentru identitatea sa sau pentru integritatea sa morală, încât nu i se poate cere să renunțe la ea sau să o ascundă după revenirea în țara sa de origine. El face trimitere, printre altele, la hotărârea Secției din 21 noiembrie 2018, NL:RVS:2018:3735.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 10 Ambele cauze se referă la străini care, abia după sosirea lor în Țările de Jos, au început să exprime opinii politice și să desfășoare activități care ar putea stârni atitudinea negativă a unui agent de persecuție din țara de origine, însă acest lucru încă nu s-a întâmplat.
- 11 Întrebarea principală la care trebuie să se răspundă în aceste cauze este dacă, în conformitate cu dreptul european, secretarul de stat trebuie să analizeze și să evalueze, drept condiție pentru acordarea protecției internaționale, dacă opinia politică invocată de străin are o anumită tărie.
- 12 Este vorba despre situația în care străinul afirmă că, în cazul întoarcerii în țara sa de origine, el are un motiv întemeiat de a se teme de persecuție, deoarece în țara gazdă și-a dezvoltat și și-a exprimat opinii politice și a desfășurat activități politice, chiar dacă acestea nu au condus încă la atitudini negative ale autorităților din țara de origine, dat fiind că acestea nu sunt la curent cu respectivele opinii și activități. În această situație, se pune întrebarea dacă acestui străin i se poate cere să manifeste reținere la întoarcerea în țara sa de origine, pentru a evita problemele cu agentul de persecuție din această țară.
- 13 Jurisprudența Curții nu oferă răspunsuri la această întrebare. De asemenea, această jurisprudență nu oferă răspuns nici la întrebarea legată de criteriul care ar trebui să fie folosit pentru a analiza și a evalua această tărie.
- 14 Potrivit Secției, motivul de persecuție reprezentat de credința religioasă și cel reprezentat de opinia politică au în comun faptul că niciunul dintre ele nu se bazează pe caracteristici inerente, invariabile. Ea consideră, prin urmare, că jurisprudența Curții cu privire la motivul de persecuție reprezentat de credința religioasă conturează modul în care ar trebui să se răspundă la întrebările care apar în aceste cauze.
- 15 Din Hotărârea Curții din 5 septembrie 2012, Republica Federală Germania împotriva Y și Z (cauzele conexe C-71/11 și C-99/11, EU:C:2012:518), și din Hotărârea Curții din 4 octombrie 2018, Bahtiyar Fathi (C-56/17, EU:C:2018:803) reiese că, în ceea ce privește motivul de persecuție reprezentat de credința religioasă, trebuie analizat și evaluat dacă un străin are efectiv credința pe care o invocă, care sunt activitățile pe care le implică pentru el această credință religioasă și dacă ea este, pentru el, personal necesară sau deosebit de importantă. De asemenea, se poate deduce din acestea că și un străin care nu este încă supus atitudinii negative a unui agent de persecuție, dar care afirmă că are o credință religioasă, intră, doar pe baza ei, sub incidența acestei noțiuni de la articolul 10 alineatul (1) din Directiva privind calificarea. Însă această credință și activitățile care decurg din ea pot sta la baza dreptului la protecție internațională numai dacă acestea sunt deosebit de importante pentru el, pentru a-și păstra identitatea religioasă: „tăria” credinței.

- 16 Este logic deci ca, prin analogie cu jurisprudența menționată anterior, să se impună și cerințe legate de tăria unei opinii politice. Întrebarea este dacă această opinie trebuie să fie atât de puternică încât să se presupună, numai pentru acest motiv, că un străin va continua să desfășoare, și la întoarcerea în țara de origine, activitățile în care se implică în țara gazdă pe baza acestei opinii, asumându-și astfel riscul persecuției (abordarea mai strictă) sau dacă trebuie aplicate criteriile mai puțin riguroase, potrivit cărora, la fel ca și în cazul credinței religioase, se analizează dacă opinia politică are o anumită tărie, care sunt activitățile la care aceasta conduce și dacă ea este necesară sau deosebit de importantă pentru păstrarea identității străinului în cauză. Opinia și activitățile trebuie să fie caracterizate de un anumit grad de continuitate și de stabilitate, care presupune că opinia respectivă este adânc înrădăcinată în acel străin.
- 17 Întrebarea dacă opinia politică este adânc înrădăcinată trebuie analizată cu atenție. În acest sens, autoritatea decizională trebuie, de asemenea, să analizeze care activități motivate de acea opinie sunt necesare pentru străin și care ar fi consecințele dacă străinul s-ar implica în aceste activități la întoarcerea în țara sa de origine. Posibilitatea de a înceta totuși astfel de activități în țara de origine, deoarece altfel ar risca să se expună riscului de persecuție, nu poate fi invocată împotriva sa. Prin urmare, în cazul unei opinii politice adânc înrădăcinate, atunci când trebuie să se stabilească dacă se poate presupune că există motive întemeiate pentru teama de persecuție odată cu întoarcerea, nu se poate lua în considerare posibilitatea ca un străin să manifeste reținere pentru a evita persecuția. În situația contrară însă, Secția consideră că, atunci când un străin nu demonstrează că are o opinie politică adânc înrădăcinată, acestuia i se poate cere ca, după întoarcerea în țara de origine, să manifeste reținere și să nu se implice în activități care pot stârni atitudini negative ale autorităților.
- 18 Întrucât Curtea nu a furnizat încă explicații cu privire la motivul de persecuție reprezentat de opinia politică în lumina evaluării temeiniciei temerii de persecuție invocată de un străin care nu face obiectul unei atitudini negative din partea autorităților din țara de origine, iar răspunsurile la întrebările din aceste cauze nu sunt „clair” sau „éclairé”, este necesară adresarea unor întrebări preliminare.